

Over de waarde van JongNL

MEER DAN EEN LEUK SPELLETJE

COLOFON

Uitgave januari 2023

JongNL Limburg • jongnl.nl

provincie limburg

TEKST

Lezing van Léon Hoenen, provinciaal coördinator van JongNL Limburg, over de betekenis en de waarde van JongNL als aanjager van positief opgroeien. Uitgesproken tijdens mini-congres 2 september 2022 bij gelegenheid van 75 jaar buitencentrum de Spar Haelen.

Inhoud

JongNL als aanjager van positief opgroeien	5
De waarde van JongNL	
Het kind centraal	6
Het kind kiest	7
Iedereen mag meedoen	8
Spelend leren	9
Veelzijdige ontwikkeling stimuleren	10
Samenkomen op een eigen plek	11
De kracht van JongNL	
De leiding is onmisbaar	12
Ook leiding leert	13
JongNL in de samenleving	
JongNL als derde opvoedingsmilieu	14
JongNL positief pedagogisch	15

SAMENWERKEN

RESPECT

VERTROUWEN EN

JE VEILIG VOELEN

VORMEN DE BASIS

VOOR SAMEN SPELEN

PLEZIER

CREATIVITEIT EN

NATUURBELEVING

JongNL als aanjager van positief opgroeien

WAT IS DE OORSPRONG EN BETEKENIS VAN JONGNL? WAT MAAKT HET WERK VAN JONGNL WAARDEVOL?

De club bestaat bijna tachtig jaar, heeft die nog toekomst? Gaat het lukken om ook de komende vijftig jaar een aantrekkelijke vorm van vrijetijdsbesteding te zijn voor kinderen en jongvolwassenen die zelfs nog geboren moeten worden?

Om maar meteen antwoord te geven: zéker heeft het methodisch jeugdwerk van JongNL toekomst. Samenwerken, respect, vertrouwen en je veilig voelen door samenspel is onze missie. Dat te kunnen doen voor de kinderen in de eigen omgeving zorgt voor verbondenheid en betrokkenheid bij elkaar.

JongNL heeft veel te bieden en is een lerende organisatie. Jong leert van oud en oud leert van jong, binnen de afdelingen en ondersteund door de koepelorganisatie JongNL Limburg.

Tegelijkertijd moet JongNL sterker naar buiten treden. Jonge mensen moeten meer de ruimte krijgen om op hun manier een eigentijdse organisatie van JongNL te maken. Dat is de uitdaging waar we voor staan. Daarom vertellen we hier ons verhaal.

Vertel ons verhaal door aan anderen. Zowel binnen de afdelingen als daarbuiten. Zo kan JongNL een aanjager zijn én blijven van positief opgroeien.

De waarde van JongNL

HET KIND CENTRAAL

Bij JongNL speel je nooit alleen maar altijd samen. Spelen in je eentje kán maar is niet altijd leuk. Afspreken na school gebeurt veel en vaak maar meestal met één of twee andere kinderen.

Daarom hecht JongNL waarde aan het samen spelen en samenwerken op zo'n manier dat iedereen ervaart dat zijn of haar inbreng er toe doet voor de groep of het team.

Dat geldt binnen JongNL voor de leden die elkaar wekelijks ontmoeten, voor de vrijwillige leiding in de plaatselijke afdelingen en voor iedereen die actief is op provinciaal of districts niveau.

De spelomgeving, de groep en de activiteiten zijn bij JongNL weer net anders dan thuis, op school of in de wijk.

Bij JongNL is geen moeder of vader, geen meester of juf aanwezig maar een leider of leidster die de kinderen ook op andere momenten en bij andere gelegenheden soms tegenkomen. Leider Bart heeft ook in het eerste voetbalelftal en leidster Sanne woont naast oma Knotje.

De waarde van JongNL

HET KIND KIEST

Jeugdwerk speelt zich af in de vrije tijd. Vrije tijd is voor kinderen de meest eigen tijd die ze hebben, de tijd waarin ze het meest zichzelf zijn en in vrijheid kiezen wat ze gaan doen. Voor de meeste kinderen is dat het terrein van spel. Spel en spelen kun je in dit verband breed zien.

Een kind speelt omdat het er zin in heeft. Het kind is spel.

Spel is ontmoeten en ontmoeten verbindt. Verbinden geeft energie, zorgt voor plezier en betrokkenheid, motiveert en zet kinderen in beweging en bewegen... is gezond. Ieder spel heeft een waarde in zichzelf, daaraan hoeft niemand iets toe te voegen.

Wie lid wil worden van een vereniging, of dat nu een voetbal-, volley-, dans-, harmonie, jeugdcarnaval of de jeugdnatuurclub is, heeft belangstelling voor één bepaalde activiteit. Wat daar gedaan wordt, staat centraal. Dat kind wil persé één bepaald spel, sport of activiteit beoefenen. Bij sport ligt vaak de nadruk op presteren.

Kinderen die kiezen voor JongNL hebben vaak niet die duidelijke belangstelling voor één bepaalde activiteit. Ze merken dat ze binnen het jeugdwerk plezierig met andere leeftijdsgenoten samen bezig kunnen zijn met van alles en nog wat.

De waarde van JongNL

IEDEREEN MAG MEEDOEN

Het samen bezig zijn staat voorop. Je wordt gewaardeerd om wie je bent, niet om wat je kunt of wat je bent.

Misschien is het onderscheid tussen kinderen die kiezen voor jeugdwerk of een sport overtrokken, er zijn natuurlijk ook kinderen die voor beide kiezen.

Veel kinderen en vrijwilligers gaan voor het contact met anderen en het opbouwen van duurzame relaties. De verhoudingen tijdens het samen spelen en samenwerken zijn bij JongNL sterk. Want door samen activiteiten te ondernemen, ervaren kinderen en leiding hoe onderlinge relaties werken en hoe vriendschappen voor het leven ontstaan.

De waarde van JongNL

SPELEND LEREN

Spelen kan van alles zijn: spelen dat je een ridder bent én bij JongNL kun je op het speelweijtje een kasteel van sjorpalen bouwen.

Leren over planten- en diersoorten én bij JongNL hebben ze 35 soorten zoekkaarten. Samen een knikkerbaan bouwen én bij JongNL maak je hem zó hoog dat zelfs de langste leider op zijn tenen moet staan om de knikkers erin te gooien.

Spelen bij JongNL is ook: in een boom klimmen, rennen in de regen, een ander uitdagen met matbal en dan winnen... of verliezen. Uilenballen uitpluizen, touwslingeren, een nachthike lopen, een grasfluitje snijden, koken op een houtvuur, zingen, voetballen, vliegeren, stiekem kijken wie het verste kan plassen... en noem maar op.

Door het spelen ontwikkelen kinderen zich fysiek, intellectueel en sociaal volgens min of meer vaste lijnen. Daarom hoort een indeling in leeftijdsgroepen bij JongNL. Bij elke leeftijdsfase past een typische leef- en belevings- en spelwereld. Iedere leeftijdsgroep heeft zijn eigen kenmerken en mogelijkheden.

De 5-jarige moet zijn angst overwinnen als hij met een blinddoek zijn groepsgenoten probeert te herkennen door te voelen. De 16-jarige overwint zichzelf als hij in de groep voorstelt het bierpongspel anders te spelen omdat hij géén alcohol wil drinken.

De waarde van JongNL

VEELZIJDIGE ONTWIKKELING STIMULEREN

Ontplooiing, iets leren en er iets van opsteken, ontstaat als het ware vanzelf.

Want juist in het ontspannen bezig zijn kan een mens het beste zijn eigen krachten en mogelijkheden ontplooiën, het meest zichzelf worden.

Zo bevordert spel het ontwikkelen van praktische vaardigheden maar ook de persoonlijke en sociale ontwikkeling. Zo verrassen kinderen elkaar in de ontwikkeling.

Het meisje dat altijd gewoon meedoet met weinig commentaar, blijkt een genie-strategie in de zelfbedachte escaperoom.

Het stoere sportieve groepsgenootje heeft heimwee op kamp maar wil toch blijven als zijn leidster hem troost en vertelt hoe de laatste twee dagen zullen gaan verlopen.

Juist de persoonlijke ervaringen in een veilige groep maken kinderen duidelijk wat ze wel en niet kunnen en vaak ook wat hun talenten zijn. Die ontdekken en verder uitbouwen, dát is positief opgroeien.

De waarde van JongNL

SAMENKOMEN OP EEN EIGEN PLEK

Onmisbaar voor het jeugdwerk is een eigen clubgebouw, bij JongNL blokhuut genoemd. Dit is het startpunt voor het avontuur. Het clubgebouw is ook het ankerpunt. Dáár gaan ze naar toe, dáár komen ze samen. In het gebouw mag meer dan op school of thuis.

Soms is het clubgebouw alleen de plek om naar de wc te gaan omdat de groepsbijeenkomsu buiten is. Dan weer is het de ruimte waar je gezellig bij elkaar zit om sieraden te ontwerpen en te maken.

De kracht van JongNL

DE LEIDING IS ONMISBAAR

De leiding van JongNL is de kracht van het jeugdwerk. Jonge mensen die een groep kinderen begeleiden of een blokhut onderhouden, doen dat vanuit idealisme. Ze willen hun eigen mooie ervaringen doorgeven, delen in het plezier van hun groep en samen activiteiten en werkzaamheden organiseren en uitvoeren. Vaak iets wat in het 'echte' leven nog niet zo mogelijk is.

De schappenvuller van de PLUS die overdag naar school gaat, kan bij JongNL het jaarlijkse Kerstspel voor het hele dorp mee-organiseren en ervaren dat haar ideeën meegenomen worden. Hoe cool is dat. En die ervaring neemt ze weer mee als ze werkt bij de PLUS en geeft haar zelfvertrouwen in de studie.

De verstokte gamer zit vooral thuis, maar heeft één avond per week gereserveerd voor zijn groep en geniet van de ongedwongen wijze waarop de kinderen met hem en met elkaar omgaan.

Aan de andere kant is een groep kinderen begeleiden ook een opgave. Ze zijn vaak druk, ze willen allemaal wat anders, luisteren niet naar elkaar of naar de speluitleg. Ze zijn soms brutaal en fysieker met elkaar bezig dan thuis of op school. Een lastige situatie voor de leiding, want je hebt nu eenmaal rust nodig om een gezamenlijke activiteit goed op gang te brengen of tot een goed einde te brengen.

De kracht van JongNL

OOK LEIDING LEERT

Naast de opgave van het leiden van een groep, is er meer dat het werk van leiding een uitdaging maakt. Er zijn bijvoorbeeld jeugdleden met een rugzakje. Dat vraagt van leiding een andere voorbereiding en afstemming, met het kind, met de ouders en met elkaar.

Jonge vrijwilligers nu kijken anders tegen vrijwilligerstaken aan dan jonge vrijwilligers zo'n tien jaar geleden. Ze voelen zich vaak overbelast en ervaren druk, zeker als ze dingen niet op hun eigen manier kunnen doen. Dat geldt ook voor de vrijwilliger die niet wekelijks groep draait. Hij wil de afdeling op een bepaalde manier besturen en het onderhoud van de blokhut volgens een nieuw plan oppakken en heeft ruimte nodig om dat ook te kunnen waarmaken.

Daar hoort bij dat oudere leiding met jongere leiding, samen het gesprek aangaan over hun plaats in de club en de verantwoordelijkheid die dat vraagt.

Door dat open met elkaar te bespreken, krijgt jonge leiding voelbaar en merkbaar meer kansen om zich prettig en gewaardeerd te voelen. Het is geven en nemen. Niet altijd makkelijk en zeker ook niet vanzelfsprekend. Vaak lukt dit binnen afdelingen heel goed. En soms is het fijn als er ondersteuning of kennis en ervaring van buiten ingezet kan worden.

Daarom is het ook zo belangrijk dat JongNL Limburg als koepelorganisatie de kans blijft krijgen om leiding te laten groeien in hun functie en activiteiten, cursussen en workshops kan blijven ontwikkelen en uitvoeren.

JongNL in de samenleving

JONGNL ALS DERDE OPVOEDINGSMILIEU

Jeugdwerk wordt vrij algemeen gezien als het derde opvoedingsmilieu, dat naast het gezin en het onderwijs een taak heeft in de opvoeding. Dr. Goos Cardol, bijzonder hoogleraar 'Opvoeden in het publieke domein' aan de Zuyd Hogeschool, ziet vooral de leiding/vrijwilliger die de opvoeding een steuntje in de rug geeft.

Op een congres naar aanleiding van 25 jaar JongNL Limburg, zei hij daarover: "JongNL is een belangrijke partner in het derde opvoedingsmilieu. Kinderen leren zich op een gezonde wijze te verbinden met elkaar en verantwoordelijkheid voor elkaar te nemen en te participeren in de samenleving. Daarbij is de leiding (vrijwilligers) bereid te investeren in de gemeenschap waarvan zij deel uitmaakt."

Mooi als JongNL zo gezien wordt, maar er zijn meer jeugdigen die buiten het jeugdwerk blijven dan er, kort of lang, lid van zijn. Wij zijn een belangrijke partner maar géén partner die álle kinderen kan bereiken. Naast het gezin is het onderwijs echt een onmisbare schakel en met recht het tweede opvoedingsmilieu. Kan dat ook van JongNL gezegd worden, dat we onmisbaar zijn? Zijn wij in voldoende mate doelgericht opvoedkundig/pedagogisch bezig? Zijn we daadwerkelijk een schakel van betekenis voor positief opgroeien?

JongNL in de samenleving

Leiders en leidsters die hun taak vooral opvoedkundig zien, zijn in de minderheid, zijn op één hand te tellen. Voor de meesten is het jeugdwerk vooral een hobby waar ze veel voor terug krijgen.

JONGNL POSITIEF PEDAGOGISCH

Maar is een pedagogische situatie niet óók een pedagogische situatie als:

- kinderen plezierig samenzijn, dingen doen die ze prettig, avontuurlijk en uitdagend vinden en samen met leiding die sfeer weet te scheppen?
- kinderen zich in de groep in hun element voelen en daardoor de uitdaging aandurven om nieuwe dingen te proberen?
- kinderen en hun leiding merken dat aansluiting vinden bij een groep ook aanpassing vraagt, aanpassing van kinderen tot elkaar en tot de leiding?

Bij JongNL zijn dit allemaal bijzondere, waardevolle en leerzame ervaringen. Kinderen en leiding bouwen een vertrouwensband op en voelen zich vrij. Ze worden vaak vrienden voor het leven. Spelen en ontwikkelen, samen, ieder op zijn eigen tempo en manier.

Daarmee mogen we dus zeker concluderen: het methodisch jeugdwerk van JongNL is een aanjager van positief opgroeien én heeft toekomst!

We spelen vaak **buiten** en dat is **gezond**.

Onze **groepen** heten minioren, maxioren, junioren, senioren en 16+.

Kinderen **ontwikkelen** zich bij JongNL op veel manieren, zowel sportief als sociaal.

Een **uitdaging** in een **veilige omgeving**.

Kinderen zijn lid van een plaatselijke JongNL-afdeling. Wekelijks ontmoeten kinderen en leiding elkaar.

De **waarden van JongNL** vinden we belangrijk. Bij alles wat we doen spelen ze een rol. Respect voor anderen en zorg voor de omgeving zijn voorbeelden. Bij JongNL maak je **vrienden voor het leven**.

Het spel van JongNL wordt gespeeld in **groeps- en teamverband**. In de programma's worden activiteiten opgenomen uit drie spel pijlers: **creativiteit, natuurbeleving en spel**. Een goede organisatie is de basis.

De **leiding** bereidt de groepsbijeenkomsten voor en begeleidt de activiteiten. Het aanbod blijft actueel en **leiding groeit in hun taken en verantwoordelijkheden**. Leiding volgt workshops en wisselt ervaringen uit met leiding van andere afdelingen en andere organisaties.

JongNL staat niet op zichzelf. JongNL'ers zoeken bewust **verbinding** met anderen.

VOOR MIJ
JONGNL

De JongNL methode werkt **preventief** als het gaat om grensoverschrijdend gedrag.

We gaan voor een **gezonde** en **leefbare** samenleving.

JongNL'ers zijn **betrokken** en zetten zich in voor elkaar en voor anderen.